BOODSKAP VAN SY HEILIGHEID POUS LEO XIV
VIR DIE TIENDE WÊRELDDAG VAN DIE ARMES

XXXIII Sondag in Gewone Tyd
15 November 2026

"Die Here is die toevlug van die armes" *(vgl. Ps 14:6)*

1. Die Here is 'n toevlug vir die armes (vgl. Ps 14:6). Die woorde van die psalmdigter wys vir ons die weg vorentoe terwyl ons voorberei op die Tiende Wêrelddag van die Armes. Weereens moet ons terugkeer na die Woord van God om die belangrikheid van die armes in die lewe van die Kerk te bevestig. Die woorde van die Psalm dien as maatstaf vir die Christelike lewe omdat hulle die aangesig van God openbaar en menslike armoede erken. Op 'n dramatiese oomblik in die geskiedenis, naamlik die vernietiging van die Tempel in Jerusalem, het die volk gevoel dat hulle van God se teenwoordigheid ontneem is en ongekende materiële en morele ellende beleef.

Vir elke geslag behou hierdie Woord sy volle betekenis. Van die begin af ontbloot dit die teenstrydigheid waarin ons ook vandag nog so dikwels verval. Die eerste waarneming is inderdaad die volgende: *"Die dwaas sê in sy hart: 'Daar is geen God nie.' Hulle handel verdorwe, hulle doen afskuwelike dinge; daar is niemand wat goed doen nie" (Ps 14:1).* Hiermee word die kontras uitgelig tussen dié wat wys optree en dié wat deur die lewe gaan asof daar niks groter as hulleself bestaan nie.

Ongelukkig sien ons ook vandag wydverspreide maatskaplike ongeregtigheid wat voortvloei uit arrogante korrupsie, iets wat net so betreurenswaardig as diskriminerend is. Die verlies aan 'n besef van die transendente in die alledaagse lewe is nie meer bloot 'n teoretiese ontkenning van God se bestaan nie; dit word sigbaar in die versuim om sy goedheid en barmhartigheid in berekening te bring wanneer persoonlike en sosiale geregtigheid nagestreef word.

Die armes ly eerste onder die gevolge hiervan, en dit is geen toeval dat hulle getalle in baie samelewings toeneem nie. Die afwesigheid van God plaas mense nie meer langs mekaar in wedersydse respek nie, maar plaas die een bo die ander in 'n verhouding van oorheersing en onderdrukking.

Só word 'n ontheiligende logika van misbruik en uitsluiting ontbloot, een wat mense marginaliseer en verneder. Nie slegs individue nie, maar ook hele bevolkings bevind hulle in hierdie toestand. Die woorde van die Psalm weerklink steeds as waarheid: *"Hulle verslind my volk soos brood" (Ps 14:4).*

2. Vandag word die armes se roep om geregtigheid stilgemaak deur 'n menigte toenemend subtiele taktieke, sodat elke poging om hul eise hoorbaar te maak uiteindelik stemloos word. Die digitale wêreld vererger vooroordele teen hulle en versterk die sluier van onverskilligheid wat hul nood omring. Die armes het geen ander keuse nie as om tot God te roep *(vgl. Ps*

34:7) en hul klaaglied voor Hom te bring, seker daarvan dat Hy hulle sal hoor, want God is getrou en ryk aan barmhartigheid.

Ook vandag groei die sekerheid onder dié wat onderdruk, verneder en weerloos is dat hulle hulself aan God moet toevertrou, vervul van geloof en verwagting. In hierdie volledige oorgawe blom die besef van hul eie waardigheid weer op; hulle herken broers en susters met wie hulle hul drome kan deel, en hoop word stilweg werklikheid.

Om by God skuiling te vind, beteken om ware en blywende beskerming te vind, die soort wat die magtiges nie kan waarborg nie en dikwels verkies om te ontken. Die armes is egter beter as ander in staat om te onderskei wat werklik noodsaaklik is, omdat hulle van die noodsaaklike leef. Meer as enigiemand anders wat soos Christus leef, herken hulle God as hul toevlug, selfs wanneer omstandighede die teendeel lyk te bewys, en word hulle vervul met hoop op sy geregtigheid, wat nie lank sal wegbly nie.

In die nag van verlatenheid en eensaamheid leef die armes “in die skuilplek van die Allerhoogste” (vgl. Ps 91:1). Almal wat geteister word, almal wat onreg en verontregting ly, almal wat pyn en lyding verduur, almal wat eensaam is en geen doel in die lewe sien nie, kan in die Here vertroosting en hernude moed vind.

3. Dat God hul toevlug is, is nie bloot 'n belofte nie; dit word werklikheid in die persoon van Jesus Christus. God woon onder ons deur die Menswording van die Seun, wat die toevlug waarna ons verlang, konkreet en sigbaar maak. Jesus Christus is waarlik God se toevlug vir die armes.

Deur sy gehoorsaamheid aan die Vader daal Hy af na die laagste plek, daar waar die geringstes gevind word. Hy reik uit na almal en bied aan elkeen 'n veilige toevlug:

“Kom na My toe, almal wat moeg en oorlaai is, en Ek sal julle rus gee” (Mt 11:28).

In Jesus beskerm God nie net die mens nie; Hy deel in menslike armoede tot by die kruis.

Die armes van ons tyd is die vergetenes en die aan die rand van samelewing: beroof nie alleen van brood nie, maar ook van 'n stem en 'n gesig. Mag hulle die Seun van God ontmoet, wat naby aan elke mens kom sonder om iemand uit te sluit. Mag hulle Hom allereers ontmoet in dié wat hulself Christene noem.

In die Kerk, sy Liggaam, is dit Jesus wat brood en vriendskap aanbied; Hy bring lig en open 'n horison van hoop; Hy noem elke mens by die naam en herstel almal se waardigheid. Jesus van Nasaret is God se gawe aan die armes. In Hom word al die beloftes werklikheid.

Vir dié wat sonder 'n huis, werk, opvoeding, voedsel of goeie gesondheid is, open 'n nuwe weg: deel met mekaar as uitdrukking van die Koninkryk van God (vgl. Mt 5:3). Die selfsug van dié wat rykdom uitsluitlik vir hulself vergader, staan teenoor die standvastigheid van God wat deur die getuienis van ware mense harte oopmaak en almal in sy liefde verwelkom.

4. In Christus word ons dus geroep om arm te word en om 'n toevlug vir die armes te wees. Die Christelike gemeenskap kan nie onverskillig bly teenoor die talle mense wat vandag voor

die deur staan maar onsigbaar bly vir dié wat hulself binne hul eie mure toesluit nie. Die Kerk is, uit haar eie aard, geroep om arm te wees en 'n toevlug vir die armes te wees.

Laat ons nie Sint Augustinus se kommentaar op die gelykenis van die ryk man en die arme Lasarus vergeet nie: *"Hy het die naam van die ryk man vir Homself gehou en die naam van die arme man aan ons bekend gemaak. Die naam van die ryk man was op almal se lippe, maar God het dit vir Homself gehou; die naam van die arme man is in stilte verbygeloop, maar God het dit aan ons geopenbaar. ... Wat sou jy verkies? Om arm te wees soos Lasarus of ryk soos die ander man? Moenie mislei word nie. Luister hoe dit geëindig het en let op watter keuse die verkeerde een is."* (*Preek 33A, 4*)

Soos ek in die Apostoliese Vermaning *Dilexi Te* in herinnering geroep het:

"God toon 'n voorkeur vir die armes: die Here se woorde van hoop en bevryding word allereers tot hulle gerig. Daarom moet niemand, selfs nie in hul armoede of swakheid nie, hulle as verlate beskou nie. En die Kerk, as sy Christus se Kerk wil wees, moet 'n Kerk van die Saligsprekinge wees, een wat ruimte maak vir die kleintjies en arm saam met die armes stap, 'n plek waar die armes 'n bevoorregte plek inneem" (nr. 21).

Sekere vrae dring hulself onvermydelik aan ons op, en op hierdie Tiende Wêrelddag van die Armes moet ons hulle ernstig in ons verstand en harte laat weerklink:

- Is ons 'n teken van die God wat 'n toevlug vir die armes is?
- Is ons bewus van ons eie armoede, en verkies ons dit bo onregverdige rykdom?
- Gaan ons na die plekke waar die armes is en deel ons hul marginalisering?
- Luister ons na hul gedagtes en deel ons hul hoop?
- Noem ons hul name met goddelike teerheid?
- Wek en ondersteun ons liefdadigheid in hulle die verlange na geregtigheid en verlossing?

Hierdie en vele ander vrae vra om 'n ernstige ondersoek van gewete, sodat ons kan beoordeel hoeveel meer ons geroep word om vir die armes en hul bevryding te doen. Dan sal ons sien dat die armes self 'n toevlug vir ander word. Die ervaring van armoede maak hulle besonder ontvanklik vir 'n hernude solidariteit in die aangesig van uitdagings.

Die liefde van Christus maak ons immers deelgenote van God se liefdeslewe. In hierdie sin word Christene geroep om nie alleen toevlug in God te soek nie, maar ook om vir ander 'n toevlug in God te word:

"om nie te onderskei tussen dié wat help en dié wat gehelp word nie, tussen dié wat skynbaar gee en dié wat skynbaar ontvang nie, tussen dié wat arm voorkom en dié wat meen dat hulle tyd, vaardighede en hulp aanbied. Ons is die Kerk van die Here, 'n Kerk van die armes, almal kosbaar, almal unieke persone, elkeen die draer van 'n unieke Woord van God. Elkeen is 'n gawe vir die ander."

5. Die agthonderdste herdenking van die dood van Sint Franciskus van Assisi herinner ons daaraan hoe hy, toe hy as pelgrim in Rome by die graf van die apostel Petrus aangekom het, met medelye bewus geword het van die lot van die bedelaars.

Om hul lyding beter te verstaan en self te ervaar, het hy sy eie klere uitgetrek en dit verruil vir die verslete klere van een van hulle. Daarna het hy gaan sit en bedel en die hele dag te midde van die armes deurgebring, vervul van vreugde (vgl. *Fonti Francescane*, 1405-1406).

Ons wil getuig dat dit ook vandag moontlik is om dieselfde vreugde te beleef deur onsself in die plek van die armes te stel en na hulle te luister eerder as om bloot oor hulle te praat.

Dié wat God as hul toevlug het, besit die vryheid om profetiese keuses te maak. Sulke keuses getuig daarvan dat alles van voor af herbedink kan word in nederigheid en broederskap, die enigste werklikhede wat 'n wêreld kan genees wat deur hoogmoed gewond is.

Ek vertrou dat hierdie Tiende Wêrelddag van die Armes 'n betekenisvolle stap sal wees in die herontdekking van die aangesigte van soveel broers en susters wat hul toevlug in God soek en verlang om in ons gemeenskappe tuis te voel.

Laat ons getrou bly aan die Woord van God, wat ons oproep tot 'n bekering van hart.

Mag die Maagd Maria, wat in die gekruisigde vlees van haar Seun die liefde van God aanskou het, die liefde wat die hongeriges met goeie gawes versadig en die rykes met leë hande wegstuur (vgl. Lk 1:53), vir ons intree.

Uit die Vatikaan, 13 Junie 2026
Gedenkdag van Sint Antonius van Padua

LEO PP. XIV